

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.
Postbus 28000
9400 HH ASSEN

Handwritten note: Niet op 26/11/12
J. de Groot
Assen

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

T 070
F 070 379 7841

Ons kenmerk
DGEM-EM / 12365332

Uw kenmerk

Bijlage(n)
2

Datum 26 november 2012
Betreft Besluit omgevingsvergunning voor de inrichting Borgsweer

1. Onderwerp aanvraag

Op 26 juni 2012 heeft de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM) te Assen ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. De aanvraag betreft de inrichting Borgsweer, gelegen aan de Warvenweg 30 te Borgsweer, in de gemeente Delfzijl, op het perceel kadastraal ingedeeld, gemeente Termunten, sectie I, nummer 156, 157 en 33. De aanvraag is in het Omgevingsloket Online geregistreerd onder nummer 480095.

Bij de winning van aardgas op diverse gaswinninglocaties van de NAM worden in het reservoirgesteente aanwezige water en condenseerbare koolwaterstoffen (aardgascondensaat) met het gas mee geproduceerd. Door nieuwe mijnbouwtechnieken kunnen de velden maximaal worden leeg geproduceerd. Dit leidt tot een toename van waterproductie uit het reservoir. Hierdoor zal er de komende jaren een grotere injectiewaterstroom worden aangevoerd naar de waterinjectielocatie Borgsweer.

Deze aanvraag betreft de toestemming voor het verhogen van de injectiecapaciteit van 705.000 kubieke meter per jaar naar maximaal 1.800.000 kubieke meter per jaar. De injectie betreft waterige vloeibare afvalstoffen vrijkomend bij de winning en behandeling van aardgas van de diverse locatie van de NAM.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de volgende activiteiten:

A. Het veranderen of veranderen van de werking en het in werking hebben van een inrichting

Volgens artikel 2.1, eerste lid, onder e, sub 2° en sub 3°, van de Wabo is een omgevingsvergunning vereist voor het veranderen of veranderen van de werking en het in werking hebben van een inrichting of mijnbouwwerk.

B. Lozing in de bodem

Volgens artikel 25a, eerste lid, van het Lozingenbesluit bodembescherming is een toestemming vereist voor een lozing in de bodem in gevallen als bedoeld in artikel 25, tweede lid van dat besluit.

Op de activiteit is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van 6 maanden van toepassing (afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en art. 3.10 van de Wabo).

Ingevolge artikel 3.3, vierde lid, onder a, van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor), ben ik bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

2. Verklaring van geen bedenkingen

Op grond van artikel 2.27 van de Wabo wijst het Bor of een algemene maatregel van bestuur categorieën van gevallen aan, waarvoor geldt dat een omgevingsvergunning niet wordt verleend dan, nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft.

Volgens artikel 6.8, eerste lid, van het Bor, is een verklaring van geen bedenkingen vereist van Gedeputeerde Staten van de provincie als de aanvraag betrekking heeft op een inrichting die in hoofdzaak een mijnbouwwerk is en de aanvraag betrekking heeft op het ondergronds opslaan van afvalstoffen die van buiten het betrokken mijnbouwwerk afkomstig zijn, dan wel gevaarlijke stoffen.

Ingevolge dat artikel is aan Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen een verklaring van geen bedenkingen gevraagd voor het verhogen van de injectiecapaciteit van 705.000 kubieke meter per jaar naar maximaal 1.800.000 kubieke meter per jaar van waterige vloeibare afvalstoffen vrijkomend bij de winning en behandeling van aardgas.

Op 31 augustus 2012 heb ik van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen ontvangen en op 16 november 2012 de verklaring van geen bedenkingen. Hieruit blijkt dat er, gelet op het belang van de bescherming van het milieu, geen bedenkingen zijn tegen het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning.

De verklaring van geen bedenkingen van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen maakt onderdeel uit van deze beschikking. De verklaring van geen bedenkingen is als bijlage toegevoegd aan deze beschikking.

3. Adviseurs

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Delfzijl;
- De Inspectie Leefomgeving en Transport;
- De directeur-generaal Milieubeheer van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, ingevolge art. 25, derde lid, van het Lozingenbesluit bodembescherming;
- De inspecteur-generaal der mijnen (Staatstoezicht op de Mijnen).

4. Adviezen

- Door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Delfzijl is geen advies uitgebracht;
- Door de Inspectie Leefomgeving en Transport is geen advies uitgebracht;

- Door de directeur-generaal Milieubeheer van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is geen advies uitgebracht;
- Door de inspecteur-generaal der mijnen is advies uitgebracht ten aanzien van de aanvraag en de aan het besluit te verbinden voorschriften.

5. Overwegingen m.b.t. de ingediende adviezen

- De (ontwerp) verklaring van geen bedenkingen van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen is volledig bij dit besluit meegenomen;
- Het advies van de Inspecteur-generaal der mijnen ten aanzien van de aanvraag en de aan het ontwerpbesluit te verbinden voorschriften is volledig in dit besluit verwerkt.

6. Procedure ontwerpbesluit

De publicatiedatum van de kennisgeving met betrekking tot het ontwerpbesluit in de Staatscourant en in het lokale blad "De Eernsbode" was 26 september 2012. De ter inzage legging van dit ontwerpbesluit op de secretarie van de gemeente Delfzijl heeft plaatsgevonden van 27 september 2012 tot en met 7 november 2012.

Op 14 augustus 2012 zijn er door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. stukken ingediend met betrekking tot de m.e.r.-beoordeling voor de terinzagelegging van het (ontwerp)besluit omgevingsvergunning.

Er zijn geen aanvullende adviezen of zienswijzen op het ontwerpbesluit ontvangen.

7. Overwegingen m.b.t. het besluit

De aanvraag is beoordeeld aan de voor de activiteiten betreffende artikelen van de Wabo. Voorts is de aanvraag getoetst aan het Bor en aan de Regeling omgevingsrecht.

A. Het veranderen of veranderen van de werking en in werking hebben van een inrichting

De aanvraag is, met inachtneming van het bepaalde in artikel 2.14 van de Wabo, getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu.

Milieuaspecten

In de omgevingsvergunningaanvraag is de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken, beschreven. De aanvrager heeft op zorgvuldige wijze de gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken beschreven. Hierbij is gekeken naar hun onderlinge samenhang, de technische kenmerken en de geografische ligging.

De aanvrager heeft een verantwoord milieubeleid gevormd dat met betrekking tot de inrichting wordt gevoerd. De gevolgen voor het milieu worden door de

aanvrager tijdens het in werking hebben van de inrichting geobserveerd, beheerst, en voor zover deze nadelige gevolgen hebben, verminderd.

Uit de aanvraag blijkt dat afdoende maatregelen zijn genomen om de belasting van het milieu te beperken en dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met het verbruik van energie.

Naast de voorschriften, genoemd in Bijlage 1 van dit besluit, zijn voor type-C inrichtingen voorschriften uit het Activiteitenbesluit van toepassing. Hiervoor verwijs ik u naar artikel 1.4, derde lid van het Activiteitenbesluit.

Milieueffectrapportage

Voor de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het in de diepe ondergrond brengen van niet-gevaarlijke afvalstoffen geldt, op grond van D.18.3 van het Besluit m.e.r., de m.e.r.-beoordelingsplicht.

Op 27 april 2012 heeft de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. mededeling gedaan van het voornemen om op de inrichting Borgsweer de maximale hoeveelheid in de diepe ondergrond te injecteren water te vergroten. Op 2 mei 2012 heb ik besloten dat een nadere afweging van de milieueffecten door het opstellen van een Milieueffectrapport niet noodzakelijk is, doordat de voorgenoemde activiteit geen significant nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben.

Bovengenoemde mededeling en het beoordelingsbesluit zullen, tegelijk met dit (ontwerp)besluit, ter inzage worden gelegd.

Beste beschikbare technieken

De bepaling van de beste beschikbare technieken (BBT) voor de inrichting is uitgevoerd conform artikel 5.4 van het Besluit omgevingsrecht en de regeling aanwijzing BBT-documenten.

Het voldoen aan grenswaarden zoals vastgelegd in het Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties milieubeheer (Bems), de Nederlandse emissie Richtlijn (NeR) en het Besluit externe veiligheid inrichtingen, alsmede het voldoen aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB), is bij deze bepaling als minimum criterium gehanteerd.

Voor de inrichting is geen BBT document (BREF) vastgesteld in het kader van de IPPC.

Energie en milieu

De Minister van Economische Zaken en de Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEP) hebben een Meerjarenafspraak (looptijd tot 2020) afgesloten over het effectiever en efficiënter inzetten van energie.

Daarnaast is op 27 oktober 2010 het Overlegplatform Olie en Gas van start gegaan. In dit platform werken overheid en de olie- en gasindustrie samen op het gebied van de bescherming van het milieu.

Ik kom dan ook tot de conclusie dat de omgevingsvergunning voor deze activiteit verleend kan worden.

B. Lozing in de bodem

De aanvraag is, met inachtneming van het bepaalde in artikel 25, tweede lid, onder a en b, van het Lozingenbesluit bodembescherming, getoetst aan de gronden ontleend aan het belang van de bescherming van de bodem, te weten:

a. dat een aansluiting op de riolering of andere wijze van afvoer van de vloeistof niet mogelijk is, en

b. in de overige vloeistoffen geen voorkomen als bedoeld in de bij het besluit behorende bijlage III, of deze stoffen daarin voorkomen met een – wat betreft de stoffen van lijst I – zodanig geringe toxiciteit, persistentie en (bio)accumulatie, of – wat betreft de stoffen van lijst II – zodanig geringe schadelijke werking dat ook op de lange termijn geen gevaar voor verontreiniging van de bodem bestaat.

Ik kom tot de conclusie dat de verlening van de vergunning voor deze activiteit niet in strijd is met het belang van de bescherming van het milieu.

8. Besluit

Gelet op het voorafgaande besluit ik:

- I. De omgevingsvergunning voor de inrichting Borgsweer te verlenen aan de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. voor de volgende activiteiten:
  - A. Het veranderen of veranderen van de werking van een inrichting of mijnbouwwerk;
  - B. Lozing in de bodem;
- II. De omgevingsvergunning voor onbepaalde tijd te verlenen, met verwijzing naar artikel 2.33 van de Wabo;
- III. De aanvraag, het addendum en bijbehorende bijlagen, door mij gewaarmerkt, deel te laten uitmaken van de omgevingsvergunning;
- IV. Aan de omgevingsvergunning de voorschriften uit bijlage 1 en bijlage 2 te verbinden.

Op grond van artikel 6.1, tweede en derde lid, van de Wabo treedt dit besluit pas in werking nadat de termijn voor het indienen van een beroepschrift (ofwel zes weken na de dag van de terinzagelegging van het besluit) is verstreken of, indien beroep is aangetekend en een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend bij de bevoegde rechter, op dat verzoek is beslist.

9. Zienswijzen en beroepsprocedure

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van de terinzagelegging van dit besluit een gemotiveerd beroepschrift indienen bij de Rechtbank Assen, ter attentie van de sector Bestuursrecht, Postbus 30009, 9400 RA, Assen.

Voor meer informatie over de rechtsmiddelen die u kunt aanwenden tegen een besluit van de overheid, verwijs ik u naar de brochure 'rechtsmiddelen (bezwaar en beroep) tegen beslissing overheid'. Dit document kunt u vinden op www.nlog.nl onder procedures - vergunningen.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

MT-lid Directie Energiemarkt

Bijlage 1 Voorschriften

DGETM-EM / 12365332

Aan de omgevingsvergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

A. Algemeen

1. De voorschriften verbonden aan de op 11 mei 2006 door het Ministerie van Economische Zaken verleende vergunning met kenmerk ET/EM/6035708 en de op 16 mei 2006 door de Provincie Groningen verleende vergunning met kenmerk 2006-09020/20, MV blijven onveranderd van kracht en gelden voor zover relevant, eveneens voor deze verandering met dien verstande dat het voorschrift 1.3 uit de vergunning van de Provincie Groningen wordt vervangen door voorschrift A.2 en de voorschriften A.3 en A.4 worden toegevoegd.
2. De vergunning heeft betrekking op het definitief verwijderen van maximaal 1.800.000 m³ per jaar.
3. Binnen zes maanden na vergunningverlening voert de vergunninghouder een nadere studie uit naar de effecten van het vergroten van de injectiecapaciteit en de invloed daarvan op het seismisch risico, zoals beschreven in paragraaf 2.2.13 van de aanvraag, die deel uitmaakt van de verleende vergunning met kenmerk ET/EM/6035708 van 11 mei 2006. Een actualisatie van genoemde paragraaf maakt hier deel van uit.
4. De jaarlijkse rapportage als bedoeld in voorschrift 5.1 lid d. van de door Provincie Groningen verleende vergunning met kenmerk 2006-09020/20, MV wordt uitgebreid met punt 6.: een evaluatie van het oplossend vermogen van de gecumuleerde hoeveelheid geïnjecteerd zoet water met betrekking tot de aanwezige bovenliggende zoutpakketten.

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bijlage 2 Verklaring van geen bedenkingen

DGETM-EM / 12365332

28-11-2012

VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN

**aan de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie inzake de omgevingsvergunning
van**

NAM Borgsweer

ten behoeve van het veranderen van de werking van een waterinjectielocatie

(Locatie: Borgsweer)

Groningen, 13 november 2012

Nr. 2012-50.850/46, MV

OIO nr. 480095

Zaaknr. 430224

Inhoudsopgave

1. VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN	4
1.1 Onderwerp	4
1.2 Besluit	4
1.3 Procedure.....	5
1.4 Ondertekening en verzending	5
2. PROCEDUREEL	6
2.1 Projectomschrijving.....	6
2.2 Procedureel	6
2.3 Bevoegd gezag	6
2.4 Aanvullende gegevens	6
2.5 Ingekomen reacties	6
2.6 Wijzigingen ten opzichte van het ontwerp van de VVGB.....	7
2.7 Huidige vergunningsituatie.....	7
3. OVERWEGINGEN EN TOETSING MILIEU	7
3.1 Inleiding.....	7
3.2 M.e.r.-beoordelingsplicht procedure.....	7
3.3 Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (in het vervolg Activiteitenbesluit).....	7
4. BELEIDSOVERWEGINGEN	8
4.1. Structuurvisie Ondergrond	8
4.2. Provinciaal Omgevingsplan 2009 – 2013 (POP).....	8
4.3. Landelijk Afvalbeheerplan (LAP 2009 – 2021).....	9
4.4. Acceptatie- en Verwerkingsbeleid	12
4.5. Conclusie	13

GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 13 november 2012

Nr. 2012-50.850/46, MV

Zaaknummer : 430224

Verzonden: 15 NOV. 2012

Besluiten hierbij op het verzoek van de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie tot het geven van een verklaring van geen bedenkingen voor het veranderen van de werking van een inrichting voor de injectie van waterige vloeibare afvalstoffen vrijkomend bij de winning en behandeling van aardgas door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (in het vervolg NAM) in de diepe ondergrond op de inrichting Borgsweer, Warvenweg 30, te Borgsweer in de gemeente Delfzijl.

1. VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN

1.1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten hebben op 6 juli 2012 een verzoek ontvangen van de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (in het vervolg ELI) om een verklaring van geen bedenkingen (in het vervolg vvgb) naar aanleiding van een aanvraag om een omgevingsvergunning van de NAM. Het verzoek om een vvgb heeft betrekking op het veranderen van de werking van een inrichting voor de injectie van waterige vloeibare afvalstoffen vrijkomend bij de winning en behandeling van aardgas, een waterinjectielocatie, conform artikel 2.27 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (in het vervolg Wabo) jo. artikel 6.7 Besluit omgevingsrecht (in het vervolg Bor).

Het verzoek om een vvgb heeft uitsluitend betrekking op de verandering van de jaarlijkse injectiecapaciteit. Deze capaciteit neemt toe van de in 2006 door ons vergunde 705.000 kubieke meter per jaar tot maximaal 1.800.000 kubieke meter per jaar.

Het verzoek betreft de waterinjectielocatie van de NAM te Borgsweer, Warvenweg 30, gemeente Delfzijl.

1.2 Besluit

Gedeputeerde Staten verklaren dat er, gelet op het betrokken belang van de bescherming van het milieu, geen bedenkingen zijn tegen het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning. Gedeputeerde Staten verlenen hierbij de vvgb. De vvgb heeft betrekking op de volgende activiteiten:

Het vergroten van de jaarlijkse injectiecapaciteit binnen de waterinjectielocatie Borgsweer van de NAM in de gemeente Delfzijl tot maximaal 1.800.000 kubieke meter per jaar van de waterstromen die in de vergunning van 16 mei 2006, kenmerk 2006-09020/20, MV, zijn vergund.

De voorschriften 1 tot en met 5, met uitzondering van voorschrift 1.3 (de vm. capaciteit van de injectie), van de vergunning van 16 mei 2006, kenmerk 2006-09020/20, MV, blijven onverkort van kracht.

Daar waar in deze voorschriften 1 tot en met 5 en dan in het bijzonder de voorschriften 2.1, 2.2, 3.6, 3.7, 4.1 en 5.2, "Gedeputeerde Staten" staat moet "de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie" worden gelezen.

De minister van ELI dient de vvgb in de omgevingsvergunning over te nemen.

Daarnaast wordt de vvgb verleend onder de voorwaarde dat de volgende stukken deel uitmaken van de vergunning:

- Aanvraagformulier met OLO-nummer 480095 d.d. 26 juni 2012;
- Bijlage 1 zijnde de beschrijving van de verandering van de werking van de waterinjectielocatie Borgsweer (NAM doc.nr. EP201203211572);

28-11-2012

1.3 Procedure

De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 3.3 (uitgebreide voorbereidingsprocedure) van de Wabo.

1.4 Ondertekening en verzending

Groningen, 13 november 2012.

Gedeputeerde Staten voornoemd:

, voorzitter.

, secretaris.

Deze beslissing is namens Gedeputeerde Staten genomen door het lid van Gedeputeerde Staten dat het onderwerp in portefeuille heeft.

Een exemplaar van deze vvgb is gezonden aan het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Postbus 20101, 2500 EC DEN HAAG.

2. PROCEDUREEL

2.1 Projectomschrijving

Het project waarvoor een vergunning wordt gevraagd is als volgt te beschrijven.

Het veranderen van de werking van de waterinjectielocatie van de NAM te Borgsweer waarbij uitsluitend de jaarlijkse injectiecapaciteit van de in 2006 door ons vergunde 705.000 kubieke meter per jaar zal toenemen tot maximaal 1.800.000 kubieke meter per jaar.

De in 2006 vergunde waterstromen zullen niet wijzigen ten opzichte van de vigerende vergunning.

De toename van de injectiecapaciteit is noodzakelijk door de toename van het vrijkomende formatiewater, in NAM-terminologie productiewater, ten gevolge van het "Kleine velden-beleid" van de rijksoverheid. Op basis van dit beleid dient de NAM de zogenaamde kleine gasvelden zo leeg mogelijk te produceren. Door gewijzigde verbeterde winningstechnieken is dit mogelijk geworden, waarbij onontkoombaar ook veel meer water wordt "meegeproduceerd". Dit productiewater komt van dezelfde winningslocaties als bij de aanvraag en de vergunning van 2006 betrokken waren (alleen NAM-locaties) en heeft dezelfde samenstelling. Ook de toetsing aan de Eural wijst nog steeds uit dat het om niet-gevaarlijke afvalstoffen gaat. Het doelmatigheidsdocument van 2006 inclusief de LCA (bijlage 3 van dit document) evenals de Eural-toetsing maken nog steeds deel uit van de vigerende vergunning.

2.2 Procedureel

Op 26 juni 2012 is door de NAM een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend bij de minister van ELI voor het vergroten van de jaarlijkse injectiecapaciteit van de waterinjectielocatie Borgsweer van de NAM.

Op grond van artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo wijst het Bor of een bijzondere wet categorieën van gevallen aan waarvoor geldt dat een omgevingsvergunning niet wordt verleend dan nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft.

Omdat het hier een geval betreft als vermeld in artikel 6.7, eerste lid, van het Bor, wordt de omgevingsvergunning niet verleend dan nadat wij hebben verklaard dat daartegen geen bedenkingen zijn.

Op 6 juli 2012 hebben wij van de minister van ELI een exemplaar van de aanvraag en de daarbij gevoegde stukken ontvangen. Tevens heeft de minister van ELI ons op 6 juli 2012 verzocht een verklaring van geen bedenkingen te verlenen voor de waterinjectielocatie Borgsweer van de NAM. Daarbij is verzocht om, behoudens verlenging en/of opschorting van de procedure, binnen 7 weken een ontwerpverklaring van geen bedenkingen te verlenen. Deze ontwerpverklaring is bij brief van 30 augustus 2012, briefnummer 2012-38.565, MV (zaaknr. 417103) aan de minister van ELI verzonden.

2.3 Bevoegd gezag

Waterinjectie in de diepe ondergrond valt onder categorie 28.4 onder f van bijlage I onderdeel C van het Bor. Op grond van artikel 3.3, lid 4 van het Bor is de minister van ELI het bevoegd gezag. In gevolge artikel 6.8 van het Bor vraagt de minister van ELI voor het injecteren van de waterige vloeibare afvalstoffen, het zgn. injectiewater, een vvgb aan bij Gedeputeerde Staten van Groningen.

2.4 Aanvullende gegevens

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een vvgb is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vvgb is vereist.

2.5 Ingekomen reacties

Adviezen

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het ontwerp van de vvgb en andere betrokken stukken zijn er geen adviezen binnengekomen.

Terinzagelegging

Van 27 september tot en met 7 november 2012 heeft de minister van ELI een ontwerp van de omgevingsvergunning en een ontwerp van de vvgb ter inzage gelegd.

Zienswijzen

Tijdens de terinzagelijking van deze ontwerpen waaronder het ontwerp van de vvgb is een ieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

2.6 Wijzigingen ten opzichte van het ontwerp van de VVGB

De vvgb is niet gewijzigd ten opzichte van het ontwerp van de vvgb. Derhalve sturen wij u geen andere overwegingen en voorschriften toe.

2.7 Huidige vergunnings situatie

Voor de mijnbouw inrichting (art. 1 onder n van de Mijnbouwwet (Mbw)) Borgsweer van de NAM gelden op het moment van de aanvraag voor deze veranderingsvergunning een tweetal vergunningen te weten een op 11 mei 2006 door de minister van (toenmalig) Economische Zaken verleende vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm), nummer ET/EM/6019529, voor het bovengronds gelegen deel van de inrichting en een Wm-vergunning van Gedeputeerde Staten van Groningen van 16 mei 2006, nummer 2006-09020/20, MV, voor de doelmatigheidstoetsing van de verwerking van afvalstoffen afkomstig van buiten de inrichting door middel van injectie in de diepe ondergrond en een milieuhygiënische toetsing van het definitief in de bodem brengen van overige vloeistoffen in het kader van het Lozingenbesluit bodembescherming (in het vervolg Lzb). De ontheffing in het kader van het Lzb is geïncorporeerd in het besluit van Gedeputeerde Staten.

Sinds 1 oktober 2010, bij de inwerkingtreding van de Wabo, zijn beide bovengenoemde besluiten gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning onder de bevoegdheid van de minister van ELI. Per dezelfde datum is Gedeputeerde Staten deelbevoegd geworden voor uitsluitend de doelmatigheidstoetsing van deze verwerkingswijze van van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen. Alle andere aspecten vallen onder de bevoegdheid van de minister van ELI.

Alle aspecten van de laatstelijk in 2006 vergunde inrichting blijven gelijk behalve dat de jaarlijkse injectiecapaciteit zal toenemen van de nu maximale 705.000 kubieke meter per jaar tot maximaal 1.800.000 kubieke meter per jaar.

3. OVERWEGINGEN EN TOETSING MILIEU

3.1 Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op het veranderen van de werking van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, lid 1 aanhef en onder e, sub 2 Wabo.

De Wabo omschrijft in artikel 2.14 het milieuhygiënische toetsingskader van de aanvraag. In dit artikel worden de aspecten aangegeven, die bij de beoordeling moeten worden betrokken of in acht moeten worden genomen, dan wel waarmee rekening moet worden gehouden. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden voor zover die onderdelen ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

3.2 M.e.r.-beoordelingsplicht procedure

De voorgenomen vergroting van de injectiecapaciteit is meer dan 100 ton per dag en daarmee is dit project, de onderhavige aanvraag tot verandering van de werking van de inrichting, m.e.r.-beoordelingsplichtig op basis van bijlage D categorie D 18.3 van het Besluit m.e.r.

De NAM heeft per 27 april 2012 een mededeling (een aanmeldingsnotitie) ingevolge artikel 7.16, lid 1 van de Wm ingediend bij de minister van ELI.

Deze aanmeldingsnotitie hebben wij in concept vooraf kunnen beoordelen en wij hebben geen opmerkingen gemaakt op deze notitie.

Het bevoegd gezag, de minister van ELI (artikel 3.3, vierde lid, onder a van het Bor), heeft in zijn besluit van 2 mei 2012 besloten, dat gelet op alle relevante kenmerken van het project mede in relatie tot Bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling er geen Milieu Effect Rapport (MER) behoefde te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de aanvraag om een omgevingsvergunning met betrekking tot de veranderde werking van de Borgsweer-inrichting.

Wij onderschrijven deze conclusie.

3.3 Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (in het vervolg Activiteitenbesluit)

Op 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (in het vervolg Activiteitenbesluit) (Staatsblad 2007, nummer 415) in werking getreden. Dit geldt ook voor de bijbehorende ministeriële Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (in het vervolg de "Regeling"). Het Activiteitenbesluit en de Regeling bevatten algemene regels voor een aantal specifieke activiteiten en installaties.

Type-A- en type-B-inrichtingen vallen geheel onder de algemene regels en hebben geen vergunning (meer) nodig. Voor type-C-inrichtingen blijft de vergunningplicht bestaan. Voor deze laatste categorie kunnen echter voor een aantal activiteiten bepalingen gelden van het Activiteitenbesluit (zie artikel 1.4. van het besluit). Dit laatste is voor de waterinjectielocatie Borgsweer, een zgn. Type-C-inrichting, naar ons inzicht niet het geval.

4. BELÉIDSOVERWEGINGEN

4.1. Structuurvisie Ondergrond

De structuurvisie is een instrument uit de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro), dat de provincies ter beschikking staat om hun provinciale belang te borgen.

De Structuurvisie Ondergrond van de provincie Groningen is nog in ontwikkeling. Een strategische agenda is geformuleerd, een basisverkenning is gemaakt en een koersnotitie is in ontwikkeling. Medio 2013 zal de visie worden vastgesteld.

De injectie van waterige vloeibare afvalstoffen afkomstig van de winning en behandeling van aardgas in de diepe ondergrond past in de in ontwikkeling zijnde structuurvisie. Deze injectie te Borgsweer is als bestaande activiteit beschreven in de tot op heden vastgestelde documenten binnen het ontwikkeltraject van de structuurvisie.

4.2. Provinciaal Omgevingsplan 2009 – 2013 (POP)

Het provinciaal beleid voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen is opgenomen in het Provinciaal Omgevingsplan Groningen 2009-2013 (POP) dat Provinciale Staten van Groningen op 17 juni 2009 hebben vastgesteld.

Voor een bijdrage aan een duurzame ontwikkeling van de provincie Groningen wordt daarbij naar een goede balans tussen leefbaarheid, milieu en economie gezocht. Daarbij zullen de volgende doelstellingen worden nagestreefd:

- zo laag mogelijke milieubelasting voor mens en natuur bij het inrichten van de ruimte;
- handhaving van de huidige milieukwaliteit (bodem, lucht, water, geur en geluid) op gebiedsniveau onder in aanmerkingneming daarbij van de daarmee samenhangende gezondheidsrisico's en de manier waarop we omgaan met gevaarlijke stoffen en afval;
- zuinig gebruik van grondstoffen en energie en ketenvorming en/of bundeling met andere productieprocessen.

In de hoofdstukken 'Schoon en veilig Groningen', 'Karakteristiek Groningen' en 'Energiek Groningen' worden de doelstellingen die specifiek van toepassing zijn op milieukwaliteit nader gedefinieerd.

Relevante tekst POP 2009-2013:

"2.2.5 Gebruik (diepe) ondergrond

De (diepe) ondergrond staat de laatste jaren voortdurend in de belangstelling, onder meer voor de opslag (terugneembaar) of berging (niet terugneembaar) van afvalstoffen. Het Rijk is bezig een integrale visie op het duurzaam gebruik van de ondergrond op te stellen. De diepe ondergrond van onze provincie wordt al vele jaren, in overeenstemming met het landelijk afvalbeleid, (beperkt) gebruikt voor het terugvoeren (door injectie) van niet-gevaarlijke afvalstoffen afkomstig van de zout- en aardgaswinning (zoals gips, boorgruis en waterige afvalstromen) en voor het opslaan van aardgas.

Ondergrondse opslag van stoffen en injectie van niet-gevaarlijke afvalstoffen

De (diepe) ondergrond (lege gasvelden, zoutkoepels) mag beperkt worden gebruikt voor het injecteren van niet-gevaarlijke afvalstoffen en de opslag van stoffen, zoals CO₂, aardgas en stikstof. Het gebruik mag geen invloed of alleen een positieve invloed hebben op de omliggende en/of andere onderdelen van het milieu. Het mag in ieder geval geen negatieve invloed hebben op de omliggende grondlagen. Uitgangspunt is dat het in de ondergrond brengen van afvalstoffen een voordeel dient te hebben ten opzichte van storten als definitieve verwijderingsmethode.

De hoeveelheid in de ondergrond terug te voeren afvalstoffen die vrijkomt bij de winning en behandeling van aardgas, moet worden vermindert door een betere scheiding van die afvalstoffen aan de bron. Niettemin zal, zolang de aardgaswinning voortduurt, deze verwerkingsmethode worden voortgezet."

28-11-2013

Wezenlijk in dit citaat uit ons POP is de passage "betere scheiding van die afvalstoffen aan de bron".

Het gaat hier om de scheiding van afvalstoffen c.q. waterige afvalstromen op de plaats waar deze vrijkomen te weten op met name de winningslocaties van de NAM maar ook binnen de RBI (Reststoffen Bewerkingeninstallatie van de NAM te Delfzijl). Bij het formuleren van deze passage in het POP is er met name gedacht aan de grootschalige renovatie van de winningslocaties van de voormalige Business Unit Groningen van de NAM, nu Asset Groningen (in totaal 29 locaties), het zogenaamde Groningen Long Term-project (GLT-project). Dit project is inmiddels afgerond.

In dit project zijn alle winningslocaties gerenoveerd, waarbij tevens een scheiding is aangebracht tussen schone en vervuilde waterstromen. Deze laatste vervuilde waterstromen kunnen in theorie zowel afvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen betreffen (bij onderhavige aanvraag gaat het om niet-gevaarlijk afvalstoffen). Verder wordt er door good-housekeeping-maatregelen voorkomen dat waterstromen onnodig vervuild raken. Hierdoor zal er dus minder vervuild water aan de Opslag- en Scheidingsfaciliteiten (OSF) van de NAM te Delfzijl worden aangeboden en uiteindelijk worden geïnjecteerd in Borgsweer.

De injectie van de in 2006 aangevraagde waterige vloeibare afvalstoffen waarvan nu in 2012 de injectiecapaciteit van het formatiewater, in NAM-terminologie het productiewater, zal toenemen, past binnen ons POP.

4.3. Landelijk Afvalbeheerplan (LAP 2009 – 2021)

Het LAP is het kader voor de toetsing van het doelmatig beheer van afvalstoffen.

Op grond van artikel 2.14 van de Wabo kan een omgevingsvergunning in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd. Onderdeel van het begrip "bescherming van het milieu" is de zorg voor het doelmatig beheer van afvalstoffen. In artikel 1.1 van de Wm is aangegeven wat moet worden verstaan onder het doelmatig beheer van afvalstoffen. Op grond hiervan moeten wij rekening houden met het geldende afvalbeheerplan (nu het LAP 2009 – 2021) dan wel met het bepaalde in de artikelen 10.4 en 10.5 van de Wm (artikel 10.14 van de Wm). In het bedoelde afvalbeheerplan is het afvalstoffenbeleid neergelegd.

Op grond van de Wm dient het LAP als toetsingskader voor het beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor zover deze betrekking heeft op afvalbeheer. De hoofdlijnen van het beleid zijn vastgelegd in het LAP. De doelstellingen van het LAP geven invulling aan de voorkeursvolgorde voor afvalbeheer zoals die in artikel 10.4 van de Wm is opgenomen en als volgt is samen te vatten:

- het stimuleren van preventie van afvalstoffen;
- het stimuleren van hergebruik/nuttige toepassing van afvalstoffen door het promoten van afvalscheiding aan de bron en nascheiding van afvalstoffen. Afvalscheiding maakt producthergebruik en materiaalhergebruik (nuttige toepassing) mogelijk en beperkt de hoeveelheid te storten of in een afvalverbrandingsinstallatie (AVI) te verbranden afvalstoffen;
- het optimaal benutten van de energie-inhoud van afval dat niet kan worden hergebruikt (nuttig toepassen als brandstof);
- het verwijderen van afvalstoffen door verbranding;
- het verwijderen van afvalstoffen door storten.

Bij de vaststelling van het LAP is ook rekening gehouden met de in artikel 10.5 van de Wm vermelde aspecten van doelmatig afvalbeheer. Bijlage 4 van het LAP bevat een invulling van het beleid voor specifiek afvalstoffen.

In het LAP is aangegeven op welke wijze het bevoegd gezag bij het beoordelen van een vergunningaanvraag voor het inzamelen, bewaren en be- en verwerken van afvalstoffen rekening moet houden met een aantal algemene bepalingen aangaande het LAP.

De minimumstandaard geeft de meest laagwaardige wijze van be- en verwerken van de desbetreffende afvalstoffen weer, waarvoor nog vergunning verleend mag worden. Als de minimumstandaard bestaat uit verschillende be- en verwerkingshandelingen bij diverse inrichtingen kan voor de afzonderlijk be- en verwerkingsstappen een vergunning worden verleend.

Voor de injectie van afvalstoffen in de diepe ondergrond is paragraaf 21.17 van het LAP van toepassing. Voor het injecteren van afvalstoffen in de diepe ondergrond gelden een aantal algemene uitgangspunten zoals verwoord in paragraaf 21.17.6 van het LAP. Hieronder volgt de relevante tekst.

Relevante tekst LAP 2009-2021:*"21.17.6 Injecteren van afval in de diepe ondergrond*

Injectie van afval in de diepe ondergrond (D3) wordt op dit moment uitsluitend uitgevoerd in mijnbouwrichtingen voor de winning van olie, gas en zouten en zijn in het algemeen gericht op het terugvoeren van bij het winningsproces ontstane afval(water)stromen welke ter plekke uit de bodem afkomstig zijn.

Voor het injecteren van afvalstoffen in de diepe ondergrond gelden de volgende algemene uitgangspunten.

- De bodem is niet bestemd voor het injecteren van afvalstoffen die niet ter plekke uit die bodem afkomstig zijn. Alleen het terugvoeren van afvalstoffen die vrijkomen bij winningsprocessen en ter plekke uit de diepe ondergrond afkomstig zijn, kan worden toegestaan. Het is degene die over injectiefaciliteiten beschikt niet toegestaan, diensten aan derden aan te bieden voor het injecteren van daardoor per definitie niet ter plekke uit de bodem afkomstige afvalstoffen.

- De verwijderingshandeling injecteren in de diepe ondergrond wordt niet bij naam genoemd in de voorkeursvolgorde voor het beheer van afvalstoffen.

Injecteren wordt beleidsmatig gelijk gesteld aan storten. Voor het injecteren van afvalstoffen in de diepe ondergrond bestaat echter geen capaciteitsregulering.

De bestaansgrond van injectieactiviteiten is al sinds jaar en dag gelegen in het terugvoeren van bij het eigen winningsproces ontstane bodemeigen afvalstoffen.

Het oprichten van mijnbouwrichting met enkel het doel het injecteren van afvalstoffen (bijvoorbeeld in verlaten lege gas- en olievelden of zoutcavernes) welke niet uit de ondergrond afkomstig zijn en geen samenhang hebben met het winningsproces, is derhalve niet toegestaan.

- Bij het terugvoeren van afvalstoffen die ter plekke uit de bodem afkomstig zijn, moet een duurzaam beheer van deze afvalstoffen worden zeker gesteld en moet voldaan worden aan het Isoleren, Beheersen en Controle (IBC-principe).

Bijlage A van EU beschikking 2003/33 behorend bij de Richtlijn Storten kent een beoordelingskader gericht op het vaststellen van de integriteit van een ondergrondse opslagvoorziening.

- Hoewel dit beoordelingskader betrekking heeft op opslagvoorzieningen in de ondergrond waarin gestort (D1/D12) wordt, wordt de gekozen afwegingsmethodiek toepasbaar geacht ook voor injectieactiviteiten. Bij de te verstrekken Wet milieubeheervergunning/Mijnbouwmilieuvergunning/opslagvergunning (*nu omgevingsvergunning*) dient dit beoordelingskader dan ook te worden toegepast. Door Staattoezicht op de Mijnen is een protocol ontwikkeld waarin alle relevante aspecten voor injectie van productiewater uit bijlage A zijn opgenomen. Indien dit protocol wordt toegepast wordt geacht te worden voldaan aan hetgeen gesteld is in het LAP. Het protocol is te vinden op de NOGEPa website en is eveneens opgenomen in het achtergronddocument van het LAP.

- In de vorige planperiode is het begrip terugneembaarheid geïntroduceerd. De voornaamste reden om een terugneembaarheidseis op te nemen is om in geval van lekkage ten gevolge van onvoorzien omstandigheden milieuschade te kunnen voorkomen. In de praktijk zullen geïnjecteerde stoffen in de ondergrond worden gemengd met de al aanwezige vloeistoffen en reacties aangaan met componenten uit de ondergrond. De terugneembaarheidseis richt zich dan ook op aanwezige (samengestelde) afvalstoffen in het compartiment en is niet gericht op het terugnemen van de oorspronkelijke geïnjecteerde afvalstoffen in onveranderde vorm.

- Het is niet toegestaan afvalstoffen welke ontstaan bij de inzet van de ruwe olie en gewonnen gas in productieprocessen te verwijderen middels injectie. Alleen voor afvalstoffen van zouten ingezet in productieprocessen geldt een aantal uitzonderingen.

Als aanvulling op de algemene uitgangspunten vindt voor de specifieke winningsprocessen onderstaand een nadere uitwerking plaats.

21.17.7 Injectieactiviteiten bij olie en gaswinning

Voor het injecteren bij de olie- en gaswinning, geldt het volgende:

- Formatiewater dat wordt geïnjecteerd bevat onvermijdelijk ook hulpstoffen die bij de winning en het productieproces worden toegepast en niet volledig uit het formatiewater kunnen worden verwijderd. Hiermee worden bodemyreemde stoffen teruggevoerd, hetgeen niet is gewenst. Voordat injectie van formatiewater mag plaatsvinden dient aan het bevoegd gezag te worden aangetoond dat redelijkerwijs is geprobeerd het gehalte aan hulpstoffen in de te injecteren stroom te minimaliseren.

- Bij de injectie van formatiewater wordt vaak ook formatiewater van andere winningslocaties aangevoerd. Formeel is er dan geen sprake meer van formatiewater dat ter plekke uit de bodem komt.

Gezien de uitgestrektheid/omvang van de geologische formaties waaruit olie en gas wordt gewonnen komen deze formatiewateren wel uit een vergelijkbare formatie en mag worden aangenomen dat de aard van de aanwezige natuurlijke verontreinigingen vergelijkbaar is met de plaats waar injectie plaats vindt.

Indien formatiewateren van buiten de inrichting worden aangevoerd, dient dit aan het bevoegd gezag aangetoond te worden.

- Naast de formatiewateren kunnen tijdens het winnings- en productieproces ook nog andere vloeibare afvalstoffen ontstaan welke niet uit de ondergrond afkomstig zijn. Aangezien het beleidsstandpunt is dat enkel vloeistoffen mogen worden teruggevoerd die uit de diepe ondergrond afkomstig zijn, is injectie van dergelijke afvalstoffen strijdig met het beleid.

De Raad van State heeft echter in 2002 geoordeeld dat een dergelijk algemeen beleidsuitgangspunt niet zondermeer gehanteerd kan worden indien op grond van een milieuhygiënische afweging argumenten te vinden zouden zijn voor het wel injecteren van dergelijke afvalstoffen.

Mede naar aanleiding van deze uitspraak is in opdracht van de NAM door onderzoeksbureau CE een instrument ontwikkeld welke een afwegingskader vormt op grond waarvan een milieuhygiënische vergelijking gemaakt kan worden tussen een bovengrondse verwerkingsroute en het injecteren van bodemvreemde afvalstoffen in de diepe ondergrond.

Dit instrument is in de vergunningverleningspraktijk inmiddels een aantal malen toegepast en heeft zijn waarde bewezen. Tevens heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage dit instrument op verzoek van de Provincie Drenthe beoordeeld en met enkele aanpassingen algemeen toepasbaar geacht binnen de olie- en gasindustrie. Het ligt dan ook voor de hand om in voorkomende gevallen in overleg met het bevoegd gezag het in opdracht van NAM ontwikkelde instrument (met inachtneming hetgeen de MER commissie aan aanpassingen heeft voorgesteld) toe te passen om te beoordelen of de injectie van niet bodemeigen stoffen milieuhygiënisch de voorkeur heeft."

Beoordeling.

Onderhavige aanvraag is ingericht volgens het zogenaamde waterinjectieprotocol, zoals afgesproken tussen de NAM en de landelijke en regionale overheden waaronder de minister van ELI en Gedeputeerde Staten van Groningen. Dit protocol richt zich vooral op het behoud van de afschermbende eigenschappen van de afsluitende laag boven het injectiereservoir. Het doel van het protocol is te komen tot een betrouwbare voorspelling van het gedrag in de diepe ondergrond van het geïnjecteerde water en het afsluitende vermogen van bovenliggende lagen.

De volgende delen van de aanvraag om vergunning van 9 februari 2006 van de NAM, waarop ons besluit van 16 mei 2006 is gebaseerd, maken deel uit van de huidig vigerende vergunning:

- bijlage 1 (NAM-doc.nr. EP200602200501): de hoofdstukken:
  - 2: beschrijving waterinjectie, waaronder de administratie en registratie van waterstromen (par. 2.2.9);
  - 3: grond- en hulpstoffen;
  - 4: capaciteit van de inrichting. Deze capaciteit wordt nu gewijzigd door onderhavige aanvraag;
  - 11: milieuzorg;
  - 12: diversen, te weten: financiering, tarieven en ondernemings- en organisatiestructuur;
- bijlage 16: Eural-toetsing van het injectiewater dat in Borgsweer wordt verwerkt onder Euralcode 16.10
- bijlage 17: de doelmatigheidsstoetsing van de waterinjectie Borgsweer d.d. 31 januari 2006, rapportcode 9R5932 (rapport van Royal Haskoning, inclusief de methodiek van CE en een LCA).

Deze delen blijven deel uitmaken van de vigerende vergunning behalve dan dat de injectiecapaciteit door middel van onderhavige aanvraag uit 2012 wordt gewijzigd.

De toename van de injectiecapaciteit is noodzakelijk door de toename van het vrijkomende formatiewater, in NAM-terminologie productiewater, ten gevolge van het "Kleine velden-beleid" van de rijksoverheid. Op basis van dit beleid dient de NAM de zogenaamde kleine gasvelden zo leeg mogelijk te produceren. Door gewijzigde verbeterde winningstechnieken is dit mogelijk geworden, waarbij onontkoombaar ook veel meer water wordt meegeproduceerd. Dit productiewater komt van dezelfde winningslocaties als in 2006 en heeft dezelfde samenstelling. Ook de toetsing aan de Eural wijst nog steeds uit dat het om niet-gevaarlijke afvalstoffen gaat. Het doelmatigheidsdocument van 2006 inclusief de LCA (bijlage 3 van dit document) evenals de Eural-toetsing maken nog steeds deel uit van de vigerende vergunning.

Er zijn geen wijzigingen van de samenstelling van het te injecteren water (par. 3.2 van de aanvraag), van de injectietechnieken en van de aard van de ondergrond, waardoor een toetsing aan de eveneens op dit punt

niet wezenlijk gewijzigde toetsingsdocumenten, te weten het LAP en het Provinciaal OmgevingsPlan (POP) 2009 – 2013, niet leiden tot een ander oordeel dan in de vigerende vergunning van 2006 is verwoord.

De CE-methodiek is door de NAM toegepast bij de oorspronkelijke aanvraag voor Borgsweer van 2006 in bijlage 17, inclusief de LCA-methode. Deze bijlage is onderdeel van de vigerende vergunning. Ook is de onderhavige aanvraag gebaseerd op het protocol dat door Staatstoezicht op de Mijnen is ontwikkeld.

Hiermee is bij deze vergroting van de injectiecapaciteit naar ons inzicht voldaan aan de vereisten vanuit het LAP op dit punt.

Naar ons oordeel is de injectie nog steeds doelmatig en milieuverantwoord.

Daarnaast heeft de formatie van het Groningen gasveld een nagenoeg onbeperkte capaciteit ten aanzien van het te ontvangen injectiewater via de inrichting Borgsweer.

Verder wordt, door het stellen van voorschriften in de vigerende vergunningen nu onder de bevoegdheid van de minister van ELI aangaande de goede werking en de integriteit van de injectie-installaties met toebehoren, in voldoende mate voorkomen dat de geïnjecteerde waterige vloeibare afvalstoffen in contact kunnen komen met de omringende bodem en het zich daarin bevindende grondwater, dat een steeds zouter karakter krijgt naar mate de diepte toeneemt. Uiteindelijk vindt berging in een zeer zoute omgeving plaats waarbij sprake is van een gecontroleerde, beheerste en geologisch geïsoleerde berging van de geïnjecteerde waterige vloeibare afvalstoffen. Hiermee wordt voldaan aan de IBC-criteria zoals verwoord in het LAP (2.17.6).

4.4. Acceptatie- en Verwerkingsbeleid

In het LAP is aangegeven dat een inrichting die afvalstoffen accepteert over een adequaat Acceptatie- en Verwerkingsbeleid (AV-beleid) en een systeem voor administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) moet beschikken. In het AV-beleid moet zijn aangegeven op welke wijze binnen de inrichting acceptatie en verwerking van afvalstoffen plaatsvinden. In de AO/IC is vastgelegd hoe door technische, administratieve en organisatorische maatregelen relevante processen binnen een inrichting kunnen worden beheerst en geborgd om de risico's binnen de bedrijfsvoering te minimaliseren.

De te injecteren waterige vloeibare afvalstoffen, de "water"-stroom die binnen de inrichting Borgsweer wordt ontvangen, is afkomstig van de Opslag- en Scheidingsfaciliteiten (OSF, voormalig Tankenpark) van de NAM te Delfzijl.

Binnen laatstgenoemde inrichting wordt een aantal deelstromen uitsluitend afkomstig van andere NAM-inrichtingen in Nederland (inclusief het continentaal plat) samengevoegd dan wel wordt een aantal reeds op de winningslocaties van de NAM samengevoegde stromen ontvangen.

Het gaat dan om deelstromen zoals het zogeheten productiewater in NAM-terminologie (= formatiewater dat verontreinigd kan zijn met mijnbouwhulpstoffen die niet meer doelmatig uit het water kunnen worden verwijderd), hemelwater, terugggeproduceerde operationele vloeistoffen (zijnde terugggeproduceerde putstimulatievloeistoffen en terugggeproduceerde doelpompvloeistoffen), spoel- en spuitwater, bronnerings- en saneringswater en productiewater afkomstig van de ReststoffenBewerkingsInstallatie (RBI) te Delfzijl.

Deze waterstromen zijn in meer of mindere mate verontreinigd met in ieder geval kwik en aardgascondensaat (koolwaterstoffen) en voor een deel met mijnbouwhulpstoffen.

De NAM heeft in de aanvraag van 2006 een toetsing uitgevoerd in het kader van de Eural (Regeling Europese afvalstoffenlijst) om te kunnen bepalen of de afvalstof als een gevaarlijke dan wel een niet-gevaarlijke afvalstof moet worden beschouwd. Op basis van die aanvraag is af te leiden dat de "waterstromen" als niet-gevaarlijke afvalstoffen moeten worden beschouwd. Dit geldt zowel voor de deelstromen als voor de totale injectiewaterstroom.

De Eural-toetsing, als bijlage 16 van die aanvraag, maakt deel uit van de vigerende vergunning voor Borgsweer.

De afscheiding van de delfstoffen (aardgas en aardgascondensaat) vindt zowel op de winningslocaties plaats als op de OSF en deels op de RBI.

Op de locatie Borgsweer wordt een samengestelde waterstroom ontvangen die via een bufferopslag en via de injectieputten in het Groninger gasveld wordt geïnjecteerd, deels onder vrij verval, deels door middel van waterinjectiepompen.

De NAM heeft via haar Corporate Management System (CMS) de zaken aangaande het AV-beleid en de AO/IC geborgd. De acceptatiecriteria voor de vloeistofstromen zijn vastgelegd in het CMS. Deze criteria

bepalen de samenstelling van het water dat op de inrichting wordt geïnjecteerd

4.5. Conclusie

Vanuit het toetsingskader dat geldt voor de door de minister van ELI gevraagde vvgb zijn er geen redenen om deze te weigeren.